

Translasyonel Hemşirelik

Yazar Hamiyet Kızıl

Gönderim Tarihi: 26-Haz-2018 03:49PM (UTC+0300)

Gönderim Numarası: 978677971

Dosya adı: Translasyonel_Hems_irelik_intihal.docx (31.82K)

Kelime sayısı: 2276

Karakter sayısı: 17532

TRANSLASYONEL HEMŞİRELİK

ÖZET

¹ Günümüzde sağlık bakım kalitesinin artırılması, maliyet-etkili bakımın verilmesi, sağlık bakımı maliyetlerindeki artış, bilginin yönetimi, değişen toplumun sağlık bakım tercihleri, maliyet, etkili bakım politikaları gibi nedenler kanıt düzeyi yüksek araştırma bulgularının klinik uygulamalar ile bütünleştirilmesini ⁴ zorunlu hale getirmiştir. Hemşirelik uygulamalarının kanıt dayalı olması ise bakım kalitesini ve sonuçlarını iyileştirmek, klinik uygulamalarda fark yaratmak için önem taşımaktadır. Translasyonel hemşirelik; araştırmanın gerçekleştiği klinikte uygulanmaya başlanması olarak tanımlanan dinamik bir süreçtir. Bu süreç, araştırmacılar ve bilgiyi kullananlar arasında yoğun ve karmaşık bir etkileşim içinde gerçekleşerek bilimsel bilgi ve onun klinik kullanımı arasındaki boşluğu kaldırmaya yardımcı olmaktadır. Dünya literatürü incelendiğinde “Translasyonel Hemşirelik” uygulamalarının uzun zamandır gerçekleştiği görülmektedir. Ülkemizde yapılan çalışmalar incelendiğinde ise , hemşirelikte translasyonel uygulamaların olduğu ancak bu terimin kullanılmadığı belirlenmiştir. Bu derleme ile “Translasyonel Hemşirelik” kavramının bilimsel bilgi ile klinik uygulamaların bütünleştirilmesinde ortak terminoloji olarak kullanılması ve translasyonel bilimin uygulanmasının önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

Giriş

¹ Günümüzde sağlık bakımı hizmetlerinde yaşanan değişim ve gelişmeler; birey, aile ve topluma sunulan bakım uygulamalarının bilimsel araştırmalarla elde edilmiş kanıtlara temellendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Araştırma sonuçlarının klinik uygulamaya aktarılması sağlık hizmetini geliştirmek ve ilerletmek için eşsiz bir fırsat sunmasına rağmen yapılan çalışmalar, üretilen bilimsel bilgiler ile klinik uygulamada kullanımı arasında ciddi boşluk olduğunu göstermektedir. ^{1,2,3}

Translasyonel araştırma bilimi; sentez, yayma, takas ve etik kavramlarını içeren dinamik bir süreç olup, araştırmanın gerçekleştiği klinikte uygulanmaya başlanması olarak tanımlanır. Bu süreç, araştırmacılar ve bilgiyi kullananlar arasında yoğun ve karmaşık bir etkileşim içinde gerçekleşerek bilgi ve onun klinik alanda kullanımı arasındaki boşluğu kaldırmaya yardımcı olur.³ Translasyonel araştırma yöntemleri bilginin klinik alan ile bütünleştirilmesinde geleneksel araştırma yöntemlerinden daha pratiktir. Yeni bilginin keşif ile uygulama arasındaki

süreyi kısaltabilmekte ve klinikte nasıl uygulanabileceği konusunda daha etkin olabilmektedir.

2,3

² Hemşire akademisyenler ve hemşireler, internette yer alan araştırmaların doğru değerlendirilmesi için bilgi okuryazarı olmalı, araştırma yöntemleri ve veri analizi konularında uzman/donanımlı olmalıdır. ³ Hemşirelik mesleğinin gelişmesi ve bakım kalitesinin artması için profesyonel hemşirelerin uygulamalarını araştırma sonuçlarına dayalı kanıtlara göre gerçekleştirmeleri ve klinik alandaki soruları tespit edip araştırmalarını bu yönde devam ettirmeleri önemli bir gerekliliktir.⁴ Bu bağlamda literatür incelendiğinde, hemşirelerin sağlık bakımını geliştirmede, yapılan araştırmaları klinik uygulamalara dahil ederek “bildiklerimiz” ile “yaptıklarımız” arasındaki açığı kapatmak için translasyonel uygulamayı kullanma eğiliminde oldukları görülmektedir.⁵

Bu kapsamda ülkemizdeki hemşirelik çalışmaları incelendiğinde, translasyonel terimine rastlanmamış olup bu derleme ile “Translasyonel Hemşirelik” kavramının bilimsel bilgi ile klinik uygulamaların bütünleştirilmesinde ortak terminoloji olarak kullanılmasını yaygınlaştırmak amaçlanmıştır.

Translasyonel Araştırma ve Hemşirelik

Translasyonel araştırma, kanıt temelli uygulamaların test edilmesini sağlayan bilimsel bir araştırma türüdür. Örgütsel ve/veya bireysel düzeyde müdahaleler uygulamayı ölçme, kavramadır. Translasyonel araştırma, araştırmacılar ve klinisyenler arasında işbirliği gerektirir. Teorik olarak sınırlar belirlenerek, süreç ve sonuca odaklanır. En iyi araştırma kanıtlarının tercüme edilmesi sağlık hizmetinin kaliteli, şeffaf ve sürdürülebilir olmasını sağlar. Daha da önemlisi, güçlü kanıtların klinik uygulamalarla bütünleşmesi bakım kalitesini artırarak araştırma ile uygulama arasındaki boşluğu giderir. Jones ve ark. (2004), uzun süreli bakım evlerinde translasyonel araştırmaların ağrı yönetiminde iyileşme sağladığını tespit etmişlerdir.⁶ *Bilgi çevirisi* olarak da anılan translasyonel araştırma, çalışma tasarımında dikkate alınmalıdır. Araştırma uygulamasının başarısı sağlık hizmetlerinde klinisyen veya bilgiyi kullananların davranışına bağlıdır.⁷ Translasyonel araştırma; birey odaklı araştırmanın ve toplum temelli yaklaşımın çok yönlü entegrasyonunu teşvik etmektedir. Reeves ve ark.'nın (2017), çocukluk çağı obezite çalışma programının uygulamaya çevrilmesi ve etkinliğinin ölçülmesi adlı çalışmalarında, geliştirmiş oldukları programı yedi ülkede uygulamışlar ve çocukluk çağındaki kilolardan kurtulmada etkili olduğunu bulmuşlardır.⁸ Amy ve ark.(2016), translasyonel araştırma sonuçlarına göre sekiz dakikalık film gösteriminin, okul öncesi çocuklarda

yaralanmaları azaltan yenilikçi bir girişim olduğunu belirtmişlerdir.⁹ Wei Jia ve ark.(2014), tamamlayıcı ve alternatif tıpta translasyonel araştırmaların, tedavi mekanizmalarının ve farmakolojisinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunduğu, klinik çalışmaların teknoloji ve biyoinformatikle bütünleşmesini sağlayarak geniş yelpazede hizmet sunduğunu belirtmişlerdir.¹⁰ Lopes-Júnior ve ark.'nın (2016) onkoloji hemşireleriyle yapmış oldukları çalışmada, translasyonel araştırmaların, hastaların semptomlarının yönetilmesini kolaylaştırdığı ve bakımda kaliteyi arttırdığı belirtilmiştir.¹¹ Watson (2004) bakım evinde kalan hastalarla yapmış olduğu çalışmasında, üriner inkontinansın değerlendirme ve tedavisinde translasyonel araştırmanın etkili olduğunu ve yaşam kalitesini arttırdığını vurgulamıştır.¹² Ghosha (2017), günümüzde kanser görölme sıklığının ivme kazanmış olduğunu ve onkolojide translasyonel araştırmalara yer verilmesinin kanserle mücadelede etkili olduğunu belirtmiştir.³

Translasyonel hemşirelik, araştırma ve uygulama arasındaki boşluğun doldurulması ve belirlenmesi için yapılan çeviri araştırmaları ile ortaya çıkmıştır. Fessele (2008), translasyonel hemşireliğin tarihinin Florence Nightingale'e dayandığını belirtmiştir. Florence Nightingale yaptığı gözlemler sonucunda çevresel düzenlemeler yaparak hijyen ilkelerinin önemini saptamış ve translasyonel hemşireliği uygulayan ilk hemşire olmuştur.¹³ McGaghie ve ark.(2014), uygulama biliminin yeni disiplini olan translasyonel bilim ile tıp eğitimindeki yeniliklerin benimsenmesi ve hızla yayılmasını sağlanacağını belirtmişlerdir.¹⁴ Liebman ve ark. 2015 yılında yaptıkları bir çalışmada, translasyonel bilimin, bireylerin ve toplumun sağlığını, "bulguları" tanıya çevirerek geliştirmeyi amaçladığını bildirmişlerdir.¹⁵ Yapılan başka bir çalışmada ise, eğitimde translasyonel araştırmaların kullanımının davranış değişikliği sağlamada başarılı olduğu, üniversite ile toplum arasındaki bağı güçlendirdiği, bilgiyi uygulamaya dönüştürmeyi sağladığı belirtilmiştir.¹⁶ Ulusal Hemşirelik Araştırma Seminerlerinde 1984 gibi erken bir tarihte, hemşirelik araştırma sonuçlarını mesleki uygulamaya dahil edilmesi önerilmiştir. Hemşirelikte bu kavramın kullanımı, yeni bilgi ve araştırmanın klinik uygulamaya aktarımı şeklinde dir. Hemşirelik biliminde translasyonel kavramının giderek yaygınlaşması Columbia Üniversitesi Hemşirelik Okulu'nda 2005 yılında tanıtımıyla başlamıştır. Hemşirelik Araştırmaları Derneđi "Bilimsel ve Disiplinlerarası Araştırmanın Önemi" konulu oturumunda kaliteli hasta bakımını teşvik etmek için "translasyonel" kavramı kullanılmıştır. Oturumun organizatörleri finansal ödüllerin yanı sıra mali ödöl almak için en iyi translasyonel araştırmanın sečilmesine karar vermiştir. Konu ile ilgili on bir çalışma sečilmiştir. Ertesi yıl, ABD Ulusal Hemşirelik Araştırmaları Enstitüsü bir konsorsiyum geliştirmiştir. Translasyonel araştırmalara sağlık bakım kurumunda ve araştırma

kurumlarında teşvik için “Translasyonel Bilim Ödülleri” gerçekleştirilmiştir. Bu konsorsiyum, araştırmaları finanse etmek, araştırma çevirisini hızlandırmaya çalışmak, translasyonel araştırmacıların ve klinisyenlerin yetiştirilmesini sağlamaktır.¹⁷

Kanıtların Translasyonel Bilime Dönüşmesi

2010 yılında Sandra A. Mitchell ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada, translasyonel hemşirelik kavramını geliştirmenin karmaşık bir durum olduğu ve translasyonel hemşirelik uygulamasına yönelik kanıta dayalı uygulamalar ışığında 47 model tespit edildiği ve dört tematik alanın incelenmesi gerektiği önerilmiştir.¹⁸

Bu dört alan ;

- Kanıta dayalı uygulama ve bilgi dönüşümü süreci
- Yeni bilgi birikimi oluşturmak için stratejik değişikliklere teşvik etme,
- Bilgi değişimi için uygulamada sorgulama amacıyla sentez yapma,
- Kavramı yaymak için araştırmaları yorumlamaktır.¹⁸

Bu tematik alanlar modellere uygun olarak kavramların belirlenmesine ve translasyonel bilimine yardımcı olmaktadır. Bu alanların belirlenmesi ile rehberlik için kavramsal bir modelin akılcı seçimi çeviri biliminde özel bir girişim olarak görülmektedir.¹⁸

Kotarba ve ark. (2013), translasyonel bilim araştırmasının, temel hizmetlerin klinik hizmet tasarımı ve sunumuna etkin bir şekilde uygulanmasını kolaylaştırmayı amaçlayan büyüyen bir bilimsel hareket olduğunu vurgulamışlardır.¹⁹ Doran & Sidani (2007) çalışmalarında, araştırma kanıtlarının alınması ve hasta bakımında kullanılmasının, bakımda kalıcı iyileşme sağlayacağını belirtmişlerdir.²⁰ Curtis ve ark. (2016), en iyi araştırma kanıtlarını uygulamaya aktarmanın hemşirelerin odağı olduğunu, daha şeffaf ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sunmayı sağladığını bildirmişlerdir.⁷ Böylelikle hasta güvenliği ve bakım sonuçları optimize edilebilmekte, güçlü kanıtlar uygulamaya dönüştürülebilmektedir.

Kanıta dayalı uygulama ile Translasyonel bilimin geçişini kolaylaştıran ve 4 tematik alan çerçevesinde oluşturulmuş bazı modeller;

- Kanıta Dayalı Uygulamada Stetler Modeli,
- Kanıta Dayalı Uygulamada Iowa Modeli,
- Kanıta Dayalı Uygulamada Ottawa Modeli,

- Yakın İşbirliği (ARCC) Modeli ile İleri Araştırma ve Klinik Uygulama,
- Sağlık Hizmetlerinde Çerçeve Uygulama Araştırma Eyleminin Teşvik Edilmesi (PARIHS),
- Johns Hopkins Hemşirelikte Kanıtı Dayalı Uygulama Modeli'dir.¹⁸

Curtis & DeMaio (2017), translasyonel araştırmaları üç şekilde sınıflamıştır: Bilimsel araştırma sonuçlarını, hasta bakımına entegre eder, toplumsal popülasyona geneller ya da hasta merkezli araştırma sonuçlarını toplumsal popülasyona geneller şeklindedir. Kısacası translasyonel araştırmalar üretilen bilimsel bilginin ne yönde kullanacağını sağlayarak keşif ve uygulama arasındaki süreyi kısaltabilmektedir.²

Doris McGartland ve ark. (2010), Translasyonel araştırmaların temel araştırma, hasta odaklı araştırma ve toplum temelli araştırmaların çok yönlü çok disiplinli entegrasyonunu desteklediğini ve temel araştırmaların uygulamada karşılaşılan problemlere çözüm bulmada yetersiz kaldığında çözüm için yol gösterici olduğunu belirtmiştir.²¹ Hostiuc ve ark.(2016), Translasyonel araştırmaların, insan sağlığını ve refahını arttırmak için temel bilimlerden bulgular elde ederek uygulamaya aktardığını ve bu uygulama sırasında bilimsel etiğe önem verilmesi gerektiğini bildirmişlerdir.²² Sofaer & Eyal (2010), Translasyonel araştırmanın, temel araştırmanın sonuçlarını, sağlığı geliştiren müdahalelere dönüştürmeyi (tercüme etmeyi) amaçladığını belirtmiştir.²³ Mandal ve ark. (2017), Translasyonel araştırma, halk sağlığı sonuçlarının iyileştirilmesine yönelik yeni yöntemler geliştirmek için temel araştırma bilgisinin uygulanma bilimi olduğu belirtilmiştir.²⁴

Dünyada Translasyonel Hemşirelik

Dünya'da translasyonel hemşirelik bilimi uygulamalarına dair birçok örnek vardır. Örneğin; Penn Nursing Science'da "Yenilikçi ve Translasyonel Hemşirelik Araştırmaları Laboratuvarı" mevcuttur. Laboratuvar, ğretim elemanları ile her düzeydeki öğrenciler arasındaki işbirliği ve translasyonel araştırmaları teşvik etmek için tasarlanmış ortak bir kaynaktır.²⁵ Georgia College Hemşirelik Yüksekokulu'ndaki Translasyonel Araştırma Programı, ğrencileri sağlık alanındaki yeniliklere öncülük etmeye, analitik ilkeler ve kanıtı dayalı uygulamalara dayanan politikaları en st düzeye çıkarmak için hazırlamaktadır. Öğrenciler, gerçek zamanlı ve pratik ortamlarında önemli problemleri ele alarak translasyonel araştırmaları desteklemektedir.²⁶ Greenville Sağlık Sistemi (GHS) ve Clemson Üniversitesi Halk Sağlığı Bilimleri Bölümü'nde Klinik ve Translasyonel Araştırma alanında yüksek lisans sertifikası açılmıştır. Programın amacı klinisyenlerin, hemşirelerin, araştırma destek personelinin ve diğer sağlık profesyonellerinin klinik - translasyonel araştırma yeteneklerini geliştirmektir.²⁷ King

Üniversitesinde, hemşirelik bilgisinin temelini ve yöntemlerini incelemek, hemşirenin rollerini belirlemek, kanıtları uygulamaya dönüştürmek, öğrencilere kanıta dayalı bulguları kullanarak dönüşüm amaçlı bir araştırma projesi alanı seçmek ve incelemeye başlamak, bu konuyla ilgili literatür taraması yapmak amacıyla kanıta dayalı uygulama ve translasyonel araştırma dersi müfredata eklenmiştir.

Translasyonel araştırmaların, üretilen bilimsel bilgi ve klinik uygulamalar arasındaki farklılığı ortadan kaldırdığını ve toplumun temel biyomedikal bilime yaptığı yatırımda sağlık ve yaşam kalitesi açısından somut bir geri dönüşü hak ettiği düşünülmektedir. Jones, Cambrosio & Mogoutov (2011), Onkoloji ve Kardiyoloji bilimindeki araştırmaları temel alan altmış üç yıllık sistematik veri analizi yapmış olup klinik uygulama ve üretilen bilimsel bilgiler arasında benzerlik olduğunu ortaya çıkaran haritalar oluşturmuşlardır. Oluşturdukları haritalar Translasyonel bilime temel oluşturmuştur.²⁸

Türkiye’de Translasyonel Hemşirelik

Translasyonel hemşirelik ülkemizde uzun yıllardır uygulanmasına rağmen literatürde yer almamıştır. Hemşire araştırmacılar elde ettikleri kanıt düzeyi yüksek araştırma sonuçlarını klinik uygulamalarda yaygın olmasa da kullanabilmektedir. Ancak yapılan çalışmalar incelendiğinde Translasyonel hemşireliğe rastlanılmamıştır.

Sonuç ve Öneriler

Translasyonel araştırmaların hemşirelikte kullanılması bakımın kalitesini arttıracak ve bakımda standardizasyonu sağlayarak ortak dil kullanımını destekleyecektir. Farklı kaynaklardan elde edilen kanıtlar kullanılırken bireysel, toplumsal gereksinim ve özellikler, tercihler mutlaka dikkate alınmalı, profesyonel karar verme sürecini kapsadığı unutulmamalıdır. Ülkemiz hemşireliğinin, henüz sadece kuramsal düzeyde ele aldığı bu konuda atacağı ilk ve en önemli adım, uygulamalarını kanıta dayandırma sorumluluğunu gözden geçirerek, hemşirelik eğitim programları ve sürekli eğitim programları ile hemşirelerin bu konudaki yeterliklerini geliştirmek olabilir. Hemşirelerin güncel ve konuyla ilgili literatüre erişimi sağlanmalıdır. Dergiler, tartışma forumları ve sosyal medya grupları gibi çevrimiçi gruplar hemşirelik literatürünü desteklemekte ve eleştirel diyalogu geliştirmeye teşvik etmektedir. Kişisel tutum ve inançları belirlemek, bu algıları değiştirmeye ve araştırmaya olan güveni yeniden geliştirmeye yardımcı olacaktır.²⁹

KAYNAKLAR

1. Şenyuva E. Hemşirelik Eğitimi ve Kanıtı Dayalı Uygulamalar. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*,2016; 24(1): 59-65.
2. Curtis J, DeMaio D. Dissemination of Translational Research. *Radiologic Technology*, 2017; 89(1): 103-106.
3. Ghoshal A. Translational Research in Oncology: Implications for Palliative Care. *Indian Journal of Palliative Care*, 2017;23(4):462-467.
4. Güneş Ü. Hemşirelikte Kanıtı Dayalı Uygulama Sürecinin Adımları. *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi*, 2017;9:171-187.
5. <https://www.britannica.com/science/translational-medicine>.
6. Jones KR, Fink R, Vojir C, Pepper G, Hutt E, Clark L, Scott J, Martinez R, Vincent D, Mellis BK, Translation Research in Long-Term Care: Improving Pain Management in Nursing Homes. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*,2004; S13-S20.
7. Curtis K, Fry M, Shaban RZ, Considine J. Translating research findings to clinical nursing practice. *Journal of Clinical Nursing*, 2016;26(5-6):862–872.
8. Reeves P, Deeming S, Ramanathan S, Wiggers J, Wolfenden L, Searles A. Measurement of the translation and impact from a childhood obesity trial programme: rationale and protocol for a research impact assessment. *Health Research Policy and Systems*, 2017;15:111.
9. McClune AJ, Conway A. Farm Safety: A Tale of Translational Research and Collaboration. *Pediatric Nursing*. 2016;42(1)
10. Wei Jia et al. Translational Research in Complementary and Alternative Medicine. Hindawi Publishing Corporation *Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine*,2014; 2.
11. Luis Carlos Lopes-Júnior, Olson K, Emiliana de Omena Bomfim, Gabriela Pereirada- Silva, Lucila Castanheira Nascimento and Regina Aparecida Garcia de Lima. Translational research and symptom management in oncology nursing. *British Journal of Nursing*, 2016; 25: 10.
12. Watson NM. Advancing Quality of Urinary Incontinence Evaluation and Treatment in Nursing Homes Through Translational Research. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 2004;1(1):S21–S25.
13. Fessele KL. Translational Research: How What’s Learned at the Bench Gets to the Bedside. *Oncology Nursing Society*,2008 ; 12(1).
14. McGaghie WC, Issenberg SB, Barsuk JH , Wayne DB . A critical review of simulation-based mastery learning with translational outcomes. *Med Educ*,2014;48(4):375-85.
15. Liebman MN, Franchini M, Molinaro S. Bridging the gap between translational medicine and unmet clinical needs. *Technol Health Care*, 2015; 23(1):109-18.
16. Baldwin JA, Williamson HJ, Eaves ER, Levin BL, Burton DL, Massey OT. Broadening measures of success: results of a behavioral health translational research training program. *Implementation Science*, 2017;12:92
17. Padilha M.I. Translational Research – What Is Its Importance To Nursing Practice?. *Texto Contexto Enferm, Florianópolis*, 2011;20(3): 221-2.

18. Mitchell SA, Fisher CA, Hastings CE, Silverman LB, Wallen GR. A Thematic Analysis of Theoretical Models for Translational Science in Nursing: *Mapping the Field. Nursing Outlook*, 2010; 58(6):287-300.
19. Kotarba JA, Wooten K, Freeman J, Brasier AR. The Culture of Translational Science Research: Participants' Stories. *Int Rev Qual Res*, 2013;6(1):127-142.
20. Doran DM, Sidani S. Outcomes-Focused Knowledge Translation: A Framework for Knowledge Translation and Patient Outcomes Improvement. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 2007; 4(1), 3–13.
21. Rubio DM, Schoenbaum EE, Lee LS, Scheingart DE, Marantz PR, Anderson KE, Platt, Adriana Baez LD, Esposito K. Defining Translational Research: Implications for Training. *Acad Med*, 2010; 85(3): 470–475.
22. Hostiuc S, Moldoveanu A, Dascălu MI, Unnthorsson R, Jóhannesson ÓI, Marcus I. Translational research—the need of a new bioethics approach. *Journal of Translational Medicine*, 2016;14:16.
23. Sofaer N, Eyal N. The Diverse Ethics of Translational Research. *The American Journal of Bioethics*, 2010; 10(8): 19–30.
24. Mandal J, Ponnambath DK, Parija SC. Ethics of translational medical research. *Trop Parasitol*, 2017; 7(2): 62–64.
25. (<https://www.nursing.upenn.edu/research/onr/nursing-research-lab/>).
26. (<https://kb.gcsu.edu/dnp/>).
27. (<https://hsc.ghs.org/clinical-translational-research-certificate/>).
28. Jones DS, Cambrosio A, Mogoutov A. Detection and characterization of translational research in cancer and cardiovascular medicine. *Journal of Translational Medicine*, 2011; 57(9):2-12.
29. Vogt C. Knowledge Translation and the Clinical Nurse Educator: An Integrative Literature Review. Major paper submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Masters of Nursing from the University of Victoria, School of Nursing, NUED cohort, August 2013.

Translasyonel Hemşirelik

ORIJINALLIK RAPORU

%8

BENZERLIK ENDEKSİ

%5

İNTERNET
KAYNAKLARI

%6

YAYINLAR

%0

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BIRINCIL KAYNAKLAR

1

ŞENYUVA, Emine. "Hemşirelik Eğitimi ve Kanıta Dayalı Uygulamalar", İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu, 2016.

Yayın

%5

2

www.iagb.gov.tr

İnternet Kaynağı

%1

3

www.khsdergisi.com

İnternet Kaynağı

%1

4

prezi.com

İnternet Kaynağı

%1

Alıntılarını çıkart

üzerinde

Eşleşmeleri çıkar

Kapat

Bibliyografyayı Çıkart

üzerinde